

Sygn. akt I PK 238/13

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Goner

w sprawie z powództwa W. P.
przeciwko Prokuraturze Rejonowej w Ł.
o zadośćuczynienie z tytułu naruszenia dóbr osobistych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 3 lutego 2014 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Ł.
z dnia 23 kwietnia 2013 r., sygn. akt VII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w S. – Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 29 listopada 2012 r., IV P (...), zasądził od pozwanej Prokuratury Rejonowej w Ł. na rzecz powódki W. P. kwotę 13.901,79 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie stosunku pracy z ustawowymi odsetkami od 10 lutego 2011 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie oraz umorzył postępowanie co do cofniętych roszczeń.

Sąd Rejonowy ustalił, że powódka została mianowana 9 czerwca 2003 r. przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego asesorem Prokuratury Rejonowej w Ł. i powierzono jej pełnienie czynności prokuratorskich na okres jednego roku, które przedłużono pismem z 21 maja 2004 r. do 15 czerwca 2005 r. W okresie wykonywania czynności asesora w Prokuraturze Rejonowej w Ł. powódka była bardzo dobrze oceniana.

W dniu 3 lutego 2005 r. Prokuratura Okręgowa w Ł. wszczęła śledztwo w sprawie mającego miejsce 7 października 2004 r. w Ł. udaremnienia przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Ł. i Prokuratury Rejonowej w Ł. prowadzenia postępowania karnego w sprawie samouwolnienia się zatrzymanego, przez niedopełnienie obowiązków w zakresie ścigania sprawcy i przekroczenia uprawnień w celu zatarcia dowodów przestępstwa.

Pismem z 4 maja 2005 r. Prokurator Okręgowy w Ł. wystąpił do Prokuratora Generalnego, na podstawie art. 100 ust. 2 ustawy o prokuraturze, o zwolnienie powódki ze służby z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, bez przedłużania powierzenia czynności prokuratorskich. Pismem z 28 kwietnia 2005 r. Prokurator Okręgowy w Ł. złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec powódki.

Pismem z 28 maja 2005 r. Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, uwzględniając wniosek Prokuratora Apelacyjnego w (...) i Prokuratora Okręgowego w Ł., na podstawie art. 98 w związku z art. 14 ust. 1 pkt 2 i art. 100 ust. 2 ustawy o prokuraturze, zwolnił powódkę ze stanowiska asesora Prokuratury Rejonowej w Ł. z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia wobec utraty przez nią przymiotu nieskazitelnego charakteru. Powódka nie otrzymała pism Prokuratorów Apelacyjnego w (...) i Okręgowego w Ł.. Nie została poinformowana, jakie okoliczności złożyły się na ocenę dotyczącą utraty przez nią nieskazitelnego charakteru.

W dniu 31 maja 2005 r. Prokurator Okręgowy w Ł. wystąpił o uchylenie powódce immunitetu w związku z zamiarem pociągnięcia jej do odpowiedzialności karnej za czyn z art. 231 § 1 k.k. i art. 239 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k., jakiego miała się dopuścić 7 października 2004 r. w Ł.. W dniu 19 września 2005 r. wniosek ten został pozostawiony bez rozpoznania w związku z ustaniem stosunku służbowego powódki. Postępowanie dyscyplinarne wobec powódki zostało umorzone na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy o prokuraturze.

Postanowieniem z 20 września 2005 r. powódce postawiono zarzut, a następnie oskarżono ją o to, że w okresie od 7 października 2004 r. do 3 maja 2005 r. jako asesor Prokuratury Rejonowej w Ł., powołany do czuwania nad ściganiem przestępstw, nadzorując dochodzenie w sprawie Ds. (...) przeciwko

podejrzanemu o czyn z art. 279 § 1 k.k. w związku z art. 64 § 1 k.k., wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami (funkcjonariuszami policji) utrudniła postępowanie karne dotyczące przestępstwa z art. 242 § 1 k.k. w ten sposób, że mimo posiadanej wiedzy, iż zatrzymany samodzielnie uwolnił się podczas jego doprowadzenia przez funkcjonariusza policji do Prokuratury Rejonowej w Ł., nie podjęła kroków zamierzających do ścigania przestępstwa samouwolnienia się zatrzymanego, a ponadto - mimo oczywistego braku ku temu przesłanek - wydała postanowienie o oddaniu go pod dozór policji, będące następnie podstawą wystawienia nakazu zwolnienia go z policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych, przez co nie dopełniła obowiązku ścigania sprawcy przestępstwa oraz zataiła fakt ucieczki zatrzymanego i w ten sposób działała na szkodę interesu publicznego, to jest o przestępstwo z art. 239 § 1 k.k. i z art. 231 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k.

Powódka została uniewinniona od popełnienia zarzucanego jej czynu prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z 4 listopada 2009 r., II K (...).

Sąd Rejonowy uznał za bezsporne, że powódka została zwolniona ze służby przez Prokuratora Generalnego za trzymiesięcznym wypowiedzeniem w wyniku oceny o utraceniu przez nią nieskazitelnego charakteru. W piśmie nie zostały podane żadne okoliczności, które złożyły się na ocenę o utracie przez powódkę nieskazitelnego charakteru. Powódka nie została również o tych okolicznościach przez nikogo poinformowana. Do zwolnienia ze służby doszło przed postawieniem jej formalnych zarzutów, co do których została ostatecznie uniewinniona prawomocnym wyrokiem sądu.

W ocenie Sądu Rejonowego podana w oświadczeniu Prokuratora Generalnego przyczyna zwolnienia ze służby ze skutkiem wypowiedzenia nie była skonkretyzowana. Nie podano, jakie konkretnie zachowania powódki złożyły się na utratę przez nią nieskazitelnego charakteru. Powódka nie została zapoznana z zarzutami podniesionymi w pismach, do których odniósł się w oświadczeniu o zwolnieniu ze służby Prokurator Generalny.

Wobec niewykazania przez stronę pozwaną w toku niniejszego procesu przesłanek utraty przymiotu nieskazitelności charakteru, Sąd Rejonowy uznał złożone powódce wypowiedzenie stosunku pracy z mianowania za nieuzasadnione i zasądził na jej rzecz odszkodowanie w wysokości równowartości jej

trzymiesięcznego wynagrodzenia na podstawie art. 47¹ k.p. W ocenie Sądu Rejonowego nie było podstaw do zasądzenia na rzecz powódki odszkodowania (zadośćuczynienia) z tytułu naruszenia dóbr osobistych w związku z wypowiedzeniem jej stosunku pracy (art. 415 k.c. i następne). Niezgoda z rozwiązaniem stosunku pracy z prawem czyni zachowanie pracodawcy bezprawnym. W związku z niesłusznymi zarzutami o utracie nieskazitelnego charakteru doszło do naruszenia dóbr osobistych powódki, choćby dobrego imienia, podlegających ochronie na podstawie art. 24 k.c. Wpłynęło to na życie osobiste oraz zawodowe powódki i spowodowało negatywne dla niej skutki. Sąd Rejonowy stwierdził jednocześnie, że zachowaniu pracodawcy powódki przy podejmowaniu czynności związanych ze zwolnieniem jej ze służby nie można przypisać działania z winy umyślnej, gdyż jego celem nie było naruszenie dóbr osobistych powódki. Można co najwyżej mówić o rażącym niedbalstwie. Podjęte przez stronę pozwaną czynności wynikały z błędnej oraz przedwczesnej oceny okoliczności faktycznych związanych ze zdarzeniem z 7 października 2004 r., co następnie wykazały przeprowadzone postępowania karne oraz dyscyplinarne.

Sąd Rejonowy stwierdził, że na rzecz powódki zostało zasądzone należne z tego tytułu odszkodowanie wynikające z przepisów prawa pracy, brak jest zatem podstaw do przyznania jej wyższego odszkodowania. Z powódką nie rozwiązano stosunku pracy bez wypowiedzenia, co wyklucza możliwość zasądzenia odszkodowania ponad limitowaną wysokość określoną w art. 47¹ k.p. Sąd Rejonowy oddalił dochodzone przez powódkę odszkodowanie z tytułu naruszenia dóbr osobistych (art. 24 k.c. w związku z art. 415 k.c.) stwierdzając, że przełożonym powódki nie można było przypisać winy umyślnej przy podejmowaniu przez nich decyzji dotyczących zwolnienia jej ze służby.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego w części oddalającej powództwo złożyła powódka, wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie na jej rzecz dodatkowo 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych wraz z ustawowymi odsetkami, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w tej części i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w Ł. – Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 23 kwietnia 2013 r., VII Pa (...), oddalił apelację.

Sąd Okręgowy stwierdził, że w sprawie mają odpowiednie zastosowanie przepisy Kodeksu pracy regulujące uprawnienia pracownika w razie niezgodnego z prawem wypowiedzenia terminowych stosunków pracy (art. 118 ustawy o prokuraturze w związku z art. 50 § 3 k.p.), ponieważ powódka była zatrudniona na podstawie mianowania na czas określony.

Odnosząc się do zasadności roszczenia powódki związanego z naruszeniem jej dóbr osobistych, Sąd Okręgowy zauważył, że powódka dochodziła zadośćuczynienia, podnosząc naruszenie jej dobrego imienia i zdrowia w następstwie nieuzasadnionego zwolnienia jej ze służby z powodu rzekomej utraty przez nią przymiotu nieskazitelnego charakteru.

Sąd drugiej instancji stwierdził, że nie jest uważane za bezprawne (zawinione) należyte wykonywanie uprawnień przysługujących pracodawcy, w granicach określonych przez prawo, mimo że skutkiem może być naruszenie dóbr osobistych pracownika. Rozwiązanie (także wadliwe) stosunku pracy przez pracodawcę wyklucza możliwość stosowania przepisów prawa cywilnego o ochronie dóbr osobistych (art. 23, 24, 448 k.c.), chyba że w związku z tym rozwiązaniem pracodawca naruszył dobro osobiste pracownika poza zakresem stosunku pracy, podejmując działania niemieszczące się w ukształtowanej przez ustawodawcę formie i treści czynności prawnej rozwiązującej stosunek pracy. Roszczenia pracownika z tytułu wadliwego rozwiązania z nim stosunku pracy przez pracodawcę zostały w sposób wyczerpujący uregulowane w Kodeksie pracy, a to oznacza, że w regulacjach tych - w tym zakresie - nie ma luki i wobec tego brak podstaw do sięgania do przepisów Kodeksu cywilnego i stosowania ich ma mocy art. 300 k.p. Uregulowania w zakresie rozwiązania stosunku pracy przez pracodawcę wykluczają możliwość sięgania do przepisów prawa cywilnego przewidujących ochronę dóbr osobistych, chyba że w związku z rozwiązaniem stosunku pracy pracodawca naruszy jakieś dobro zwalnianego pracownika, które pozostaje poza zakresem stosunku pracy, a tym samym w istocie podjęcie działania niemieszczące się w ukształtowanej przez ustawodawcę formie i treści

czynności prawnej rozwiązującej stosunek pracy (wyrok Sądu Najwyższego z 16 listopada 2000 r., I PKN 537/00, OSNAPiUS 2002, nr 11, poz. 269).

W przedmiotowej sprawie zwolnienie powódki ze służby nastąpiło z powodu utraty przez nią jako asesora prokuratury przymiotu nieskazitelnego charakteru. Postawione jej zarzuty nie wykraczały poza sferę łączącego strony stosunku służbowego. Działan podmiotu rozwiązującego stosunek służbowy nie można uznać za bezprawne, gdyż miały oparcie w obowiązujących przepisach prawa i stanowiły wykonywanie przysługującego mu prawa podmiotowego. Brak bezprawności działania Prokuratora Generalnego wyłącza możliwość stosowania przepisów prawa cywilnego o ochronie dóbr osobistych. Przesłanką odpowiedzialności z art. 448 k.c. jest nie tylko bezprawne, ale i zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego. Prokuratorowi Generalnemu nie można przypisać winy.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego wniosła powódka – będąca obecnie radcą prawnym – zaskarżając wyrok ten w całości.

Skarga kasacyjna została oparta na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego, a mianowicie: 1) art. 24 k.c. i 448 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez ich niezastosowanie, polegające na przyjęciu, że postanowienia w zakresie rozwiązywania umowy o pracę zawarte w Kodeksie pracy oraz w ustawie o prokuraturze wyłączają możliwość zasądzenia zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych z uwagi na niestwierdzenie bezprawności w zachowaniu pracodawcy oraz z uwagi na naruszenie dóbr osobistych „w ramach stosunku pracy”, podczas gdy przepisy te powinny znaleźć zastosowanie, w szczególności wobec nieuregulowania w prawie pracy kwestii zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych związanych z rozwiązaniem przez pracodawcę stosunku pracy oraz wobec braku ograniczania w treści tych przepisów możliwości przyznania zadośćuczynienia tylko do sytuacji naruszenia dóbr osobistych poza stosunkiem pracy; 2) art. 98 w związku z art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy o prokuraturze, przez przyjęcie, że zwolnienie powódki z pracy z uwagi na utratę nieskazitelnego charakteru było zgodne z prawem, podczas gdy niekwestionowane przez Sąd okoliczności zwolnienia z pracy wskazywały, że przyczyna ta nie istniała w

momencie zwolnienia i stanowiła przedwczesne, nieuzasadnione okolicznościami zdyskredytowanie powódki do wykonywania zawodu zaufania publicznego.

Konieczność przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca uzasadniła, powołując się na art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. tym, że: 1) w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, wskazanych w ramach podstaw kasacyjnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, o czym świadczy zarówno treść wyroków sądów orzekających w niniejszej sprawie, jak również orzecznictwo Sądu Najwyższego w sposób zróżnicowany opisujący przesłanki możliwości dochodzenia odszkodowania bądź zadośćuczynienia związanego z bezprawnym zwolnieniem z pracy; 2) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w zakresie zgodności z prawem zwolnienia powódki z pracy na podstawie art. 98 w związku z art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy o prokuraturze, podczas gdy zwolnienie jej z pracy z powodu utraty nieskazitelnosci charakteru nie miało uzasadnienia zarówno faktycznego, jak i prawnego.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz zasądzenie od strony pozwanej kwoty 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych wraz z ustawowymi odsetkami od 10 lutego 2011 r. do dnia zapłaty, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca podniosła, że Sąd Okręgowy przyjął, iż podstawą oddalenia apelacji nie były okoliczności wskazane przez Sąd Rejonowy, ale brak bezprawności w zachowaniu pracodawcy, który rozwiązał z powódką stosunek pracy z uwagi na utratę przymiotu nieskazitelnego charakteru, oraz naruszenie dóbr osobistych w ramach, a nie poza stosunkiem pracy. Skarżąca podniosła, że wyroki wydane w niniejszej sprawie, jak również powołane w nich orzeczenia Sądu Najwyższego wskazują na niejednolitość orzecznictwa w kwestii możliwości zasądzenia zadośćuczynienia w przypadku niezgodnego z prawem rozwiązania stosunku pracy.

Skarżąca podniosła, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jest powiązana z zarzutem naruszenia art. 98 w związku z art. 14 ust. 1 pkt 2

ustawy o prokuraturze w wyniku błędnego uznania przez Sąd Okręgowy, że przyjęcie przez pracodawcę i wpisanie jako przyczyny zwolnienia powódki z pracy utraty nieskazitelnego charakteru nie było bezprawne, a tym samym pracodawcy nie można przypisać odpowiedzialności z tytułu naruszenia dóbr osobistych. Ocenie powyższej przeczą okoliczności istniejące w dniu zwolnienia powódki z pracy, wyroki wydane w sprawie karnej, jak również ustalenia Sądu pierwszej instancji w zakresie przyznanego jej odszkodowania.

Odpowiedź na skargę kasacyjną złożyła strona pozwana, wnosząc o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikowała się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Uzasadniając konieczność rozpoznania skargi kasacyjnej, skarżąca powołała się na przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

1. Odnosząc się do pierwszej z nich należy przypomnieć, że zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa jest zasadne wówczas, gdy skarżący nie tylko określi przepisy, które wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ale dodatkowo zidentyfikuje poważne wątpliwości w ich wykładni lub przedstawi rozbieżności w orzecznictwie sądów w tym zakresie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN, 2002, nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej wniesionej przez powódkę nie spełnia powyższych wymagań. Skarżąca powołuje się na potrzebę wykładni przepisów prawnych wskazanych w ramach podstaw kasacyjnych, nie wymieniając jednak dokładnie o jakie przepisy chodzi, co stanowi istotny mankament w formułowaniu przesłanki dotyczącej konieczności wykładni przepisów prawa. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania można doszukać się odniesienia do zarzutu naruszenia art. 24 k.c. i 448 k.c. (ewentualnie art. 415 k.c.) w związku z art. 300 k.p. (powódka domaga się zasądzenia zadośćuczynienia za naruszenie jej dóbr osobistych w związku z rozwiązaniem stosunku pracy). Można przypuszczać, że skarżąca domaga się dokonania przez Sąd Najwyższy wykładni tych przepisów. Jednak możliwość ich zastosowanie w sprawie o odszkodowanie (zadośćuczynienie) z tytułu niezgodnego z prawem lub nieuzasadnionego wypowiedzenia stosunku pracy (także z mianowania) nie budzi zasadniczych wątpliwości interpretacyjnych, o czym świadczy bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące art. 47¹ k.p. oraz art. 24 k.c. w związku z art. 415 k.c. i art. 448 k.c. w związku z art. 300 k.p. (por. np. wyroki SN: z 23 maja 2012 r., I PK 193/11, LEX nr 1170994, z 23 listopada 2011 r., II PK 60/11, LEX nr 1299173, z 4 listopada 2010 r., II PK 112/10, LEX nr 707870). Pewne wnioski wynikają także z orzeczeń dotyczących możliwości zasądzenia odszkodowania (zadośćuczynienia) w przypadku niezgodnego z prawem rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia (por. np. wyroki SN: z 1 kwietnia 2011 r., II PK 238/10, LEX nr 898417, z 18 sierpnia 2010 r., II PK 28/10, OSNP 2011, nr 23-24, poz. 296).

Uzasadniając konieczność dokonania przez Sąd Najwyższy wykładni przepisów prawa budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, skarżąca ograniczyła się jedynie do stwierdzenia, że „wyroki wydane w niniejszej sprawie, jak również powołane w nich orzeczenia wskazują na niejednolitość orzecniczą w kwestii możliwości zasądzenia zadośćuczynienia w przypadku niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę”. Skarżąca nie odwołała się przy tym do żadnego konkretnego orzeczenia Sądu Najwyższego, nie przedstawiła też jakichkolwiek istotnych wątpliwości interpretacyjnych dotyczących wykładni art. 24 k.c. i 448 k.c. w związku z art. 300 k.p. Rozbieżność w

orzecznictwie sądów, jako przesłanka prawna uzasadniająca przyjęcie skargi kasacji do rozpoznania, dotyczy rozbieżności w interpretacji i w stosowaniu przez sądy określonych przepisów prawnych przy podejmowaniu rozstrzygnięć w różnych sprawach, do których te same przepisy mają zastosowanie, i nie może być ona utożsamiana z rozbieżnością w sposobie interpretacji lub stosowania tych samych przepisów prawnych przez sąd pierwszej oraz sąd drugiej instancji w tej samej sprawie (por. m.in. postanowienie SN z 11 sierpnia 2004 r., II PK 9/04, LEX nr 584746).

Niezależnie od powyższego, skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ sformułowane przez skarżącą wątpliwości nie stanowią problemu przy dokonywaniu wykładni przepisów albo zostały już rozstrzygnięte w orzecznictwie. Potrzeba wykładni przepisów prawnych w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie ma miejsca wtedy, gdy Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii wykładni tych przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a w świetle treści uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie SN z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPiUS – wkładka z 2003 r., nr 13, poz. 5). Powódka dochodziła odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie stosunku pracy za wypowiedzeniem (art. 47¹ k.p.) oraz zadośćuczynienia z tytułu naruszenia jej dóbr osobistych (art. 448 k.c.), w szczególności dobrego imienia i zdrowia, w wyniku zwolnienia jej ze służby z podaniem jako powodu zwolnienia utraty przez nią przymiotu nieskazitelnego charakteru. Sądy obu instancji uznały, że do roszczeń związanych z wypowiedzeniem stosunku służbowego asesorowi prokuratury mają zastosowanie (na podstawie art. 118 ustawy o prokuraturze) odpowiednie przepisy prawa pracy. Roszczenia pracownika z tytułu wadliwego rozwiązania z nim stosunku pracy przez pracodawcę zostały w sposób wyczerpujący uregulowane w Kodeksie pracy. Przepisy o wypowiedzeniu stosunku pracy regulują kwestię należnego pracownikowi odszkodowania w razie niezgodnego z prawem i nieuzasadnionego wypowiedzenia umowy o pracę (art. 47¹ k.p.). Na rzecz powódki zostało zasądzone należne z tego tytułu odszkodowanie, limitowane wysokością trzymiesięcznego wynagrodzenia za pracę. W wyroku z 27 listopada 2007 r., SK

18/05 (OTK-A 2007, nr 10, poz. 128), Trybunał Konstytucyjny uznał, że ograniczenie się do wysokości odszkodowania przewidzianego w art. 58 k.p. w przypadku rozwiązania umowy o pracę z pracownikiem bez wypowiedzenia z winy pracownika nie może dyskryminować pracownika w sytuacji, gdy pracodawcy można przypisać winę umyślną. Wówczas, w oparciu między innymi o art. 415 k.c., w związku z naruszeniem dóbr osobistych pracownika, można znaleźć podstawę prawną do dodatkowego odszkodowania. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego dotyczył rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że dokonanie przez pracodawcę wypowiedzenia stosunku pracy z nieuzasadnionej przyczyny lub z naruszeniem przepisów o wypowiedzaniu nie uzasadnia automatycznie roszczeń uzupełniających (por. uchwałę siedmiu sędziów SN z 18 czerwca 2009 r., I PZP 2/09, OSNP 2010, nr 1-2, poz. 1 oraz wyrok SN z 10 stycznia 2007 r., III PK 91/06, LEX nr 948793). Sąd Najwyższy przyjmuje, że odpowiedzialność odszkodowawcza pracodawcy na podstawie m.in. art. 415 k.c. jest możliwa jedynie w przypadku szczególnie kwalifikowanego bezprawnego zachowania pracodawcy, polegającego na zamierzonym (umyślnym) naruszeniu przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę (por. np. wyroki SN z: 23 maja 2012 r., I PK 193/11 LEX nr 1170994, z 28 stycznia 2009 r., I PK 135/08, OSNP 2010, nr 15-16, poz. 188, z 18 sierpnia 2010 r., II PK 28/10, OSNP 2011, nr 23-24, poz. 296, z 11 czerwca 2003 r., I PK 273/02, OSNP 2004, nr 16, poz. 279). Jak przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z 16 listopada 2000 r., I PKN 537/00 (OSNP 2002, nr 11, poz. 269), uregulowania w zakresie rozwiązywania stosunków pracy przez pracodawców wykluczają możliwość sięgania do przepisów prawa cywilnego przewidujących ochronę dóbr osobistych, chyba że w związku z rozwiązaniem stosunku pracy pracodawca naruszy jakieś dobro zwalnianego pracownika, które pozostaje poza zakresem stosunku pracy, a tym samym w istocie podejmie działania niemieszczące się w ukształtowanej przez ustawodawcę formie i treści czynności prawnej rozwiązującej stosunek pracy.

Przesłanką odpowiedzialności z art. 448 k.c. jest nie tylko bezprawne, ale i zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego. Sąd Okręgowy przyjął, że zachowanie pracodawcy powódki nie było zawinione, co wyklucza możliwość

dochodzenia dodatkowego zadośćuczynienia na podstawie przepisów o czynach niedozwolonych.

2. W uzasadnieniu skargi kasacyjnej brak jest także przekonującej argumentacji jurydycznej, wykazującej słuszność założenia co do wadliwości rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, w razie powołania się na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżący powinien przytoczyć argumenty świadczące o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób oczywisty (niebudzący wątpliwości) narusza konkretne przepisy prawa. Oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna natychmiast, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z brzmieniem przepisów albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia SN z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286).

Przedstawiona w skardze kasacyjnej argumentacja prawna nie daje podstaw do przyjęcia, że skarga jest „oczywiście uzasadniona” w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Teza skarżącej, że Sąd Okręgowy rzekomo stwierdził zgodność z prawem zwolnienia powódki na podstawie art. 98 w związku z art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy o prokuraturze, nie bierze pod uwagę uzasadnienia dotyczącego uwzględnienia roszczenia o odszkodowanie. W zaskarżonym wyroku Sąd Okręgowy potwierdził prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji, który na podstawie oceny stanu faktycznego uznał, że strona pozwana nie wykazała prawdziwości okoliczności stanowiącej przyczynę rozwiązania z powódką stosunku służbowego asesora prokuratury (braku nieskazitelnosci charakteru) i ocenił wypowiedzenie

stosunku służbowego za nieuzasadnione, oraz naruszające przepisy o wypowiedzeniu, zasądzając z tego tytułu na rzecz powódki odszkodowanie w wysokości równowartości jej trzymiesięcznego wynagrodzenia na podstawie art. 47¹ k.p.

Z ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie, którymi Sąd Najwyższy byłby związany przy merytorycznym rozpoznaniu skargi kasacyjnej (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), wynika, że rozwiązanie z powódką stosunku służbowego za wypowiedzeniem nastąpiło z powodu błędnego przyjęcia przez pracodawcę utraty przez nią przymiotu nieskazitelnego charakteru, co było związane ze zdarzeniem z 7 października 2004 r. Okoliczności związane ze zdarzeniem z 7 października 2004 r., które stanowiły przyczynę zwolnienia powódki ze służby, nie wykraczały poza sferę łączącego strony stosunku służbowego. Sąd Okręgowy ustalił, że działaniom podmiotu rozwiązującego stosunek służbowy nie można przypisać kwalifikowanej bezprawności ani winy umyślnej przy podejmowaniu decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy z powódką, chociaż wypowiedzenie ostatecznie okazało się nieuzasadnione. Dokonane przez Sądy obu instancji ustalenia stanowiły podstawę odmowy zasądzenia na rzecz powódki zadośćuczynienia, ponad limitowaną wysokość odszkodowania określoną w art. 47¹ k.p. W ocenie Sądów działania pracodawcy nie spowodowały naruszenia dóbr osobistych powódki, ponieważ mieściły się w przewidzianej przez ustawodawcę formie i treści czynności prawnej rozwiązującej stosunek pracy, nie wykraczały poza sferę łączącego strony stosunku służbowego oraz nie zostały ocenione jako zawinione (umyślne).

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że skarżącej nie udało się wykazać żadnej z okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.